

UZNANIE A VÝKON ROZHODNUTÍ V EÚ

JUDr. Tatiana Hačková
apríl 2013

OBSAH PREDNÁŠKY

- I. Forma uznania
- II. U a VR - Brusel I
- III. U a VR - Brusel II
- IV. EET a Nariadenie o výživnom
- V. Uznanie rozhodcovských rozhodnutí
- VI. U a VR – dvojstranné zmluvy

I. Forma uznania

- Osobitným rozhodnutím súdu (uznávacie konanie, vyhlásenie vykonateľnosti- §§ 68a – 68h ZMPS - všeobecná úprava k nariadeniam EÚ)
- Bez osobitného rozhodnutia/výroku súdu
- Čo je to uznanie? – priznanie účinkov cudziemu rozhodnutiu. Priznať účinky nemusí výhradne súd (matrika, banka...)
- Štátna moc – zákonodárna, výkonná a súdna

II. UZNANIE A VÝKON v SR PODĽA Bruselu I.

- Čl. 81 ods.2 písm. a/ ZFEÚ (pôv.čl. 65 ZES)
- Pre konania a R vydané po 1.5.2004 v EÚ.
- Výnimka čl. 66 ods. 2 (pre SR písm. b/) a špecifické veci – čl.67 a 71 (CMR, N- výživné)
- automatické uznanie rozsudku (bez osobitného konania) ale , možnosť požiadať o uznanie/neuznanie rozsudku
- Vyžaduje sa „nostrifikačné“ konanie - vyhlásenie vykonateľnosti rozsudku v štáte výkonu -t.j. povolenie na výkon cudzieho rozhodnutia

II. UaVR v SR podľa Bruselu I.- vyhlásenie vykonateľnosti

- R – vykonateľné v štáte pôvodu
- Príslušný súd v prílohe II
- Súd v tomto štádiu neskúma dôvody neuznania (čl. 34), ani špeciálnu a výlučnú právomoc (čl. 35), nesmie skúmať rozhodnutie vo veci samej (čl. 36)
- preveruje len formálne náležitosti v čl. 53 – pravosť cudzieho rozsudku a osvedčenie)

II. UaVR v SR podľa Bruselu I.- vyhlásenie vykonateľnosti-pokr.

- R o vyhlásení vykonateľnosti sa doručí účastníkom
- Odvolať sa môže ktorýkoľvek z nich
- Až na námietku účastníka súd skúma dôvody neuznania a rozpor so špeciálnou a výlučnou právomocou
- Súd použije lex fori len ak niečo iné neustanovuje nariadenie

III.UZNANIE A VÝKON PODĽA Bruselu II bis

- Pre konania a R vydané po 1.3.2005 v EÚ – predchodca N 1347/2000 od 1.4.2005 pre SR.
- Výnimka čl. 64 ods. 2,3,4.Nahrádza doterajšie dohovory, HD o únosoch – dopĺňa
- automatické uznanie rozsudku (bez osobitného konania) ale , možnosť požiadať o uznanie/neuznanie rozsudku
- Vyžaduje sa „nostrifikačné“ konanie - vyhlásenie vykonateľnosti, okrem R o práve styku a R vydanom v štáte s právomocou po návratovom konaní (nie je možné namietat' uznanie)

III. UaVR v SR podľa Bruselu II bis-vyhlásenie vykonateľn.-žiadost'

- podáva zainteresovaný účastník priamo na súde v štáte výkonu. Miestna príslušnosť - podľa OP povinnej osoby alebo podľa OP dieťaťa, ktorého sa návrh týka.(čl.28, 29)
- rozhodnutie v štáte pôvodu musí byť vykonateľné a doručené. Súd použije lex fori, ak v N nie je niečo iné. Proti rozhodnutiu o vyhlásení vykonateľnosti sa možno odvolať (čl. 33.). Na takúto námietku súd skúma dôvody uznania (čl. 22,23) a právomoc (čl. 24)
- Výkon rozsudku o práve styku a návratu dieťaťa, *náhradu za vyhlásenie vykonateľnosti* možno dosiahnuť dokonca v štáte pôvodu (čl.41 a 42)
- Navrhovateľ predkladá R a osvedčenie
- Podobne - uznanie a vyhlásenia vykonateľnosti vykonateľných verejných listín a dohôd medzi účastníkmi. Osvedčenie k VL vydá KS, v obvode ktorého bola listina podpísaná pred notárom – (Spravovací a kancelársky poriadok pre súdy)

IV. EET a N o výživnom

- EET - Minimálne pravidlá na voľný pohyb R o nesporných nárokoch
- Rozsah ako BI
- Čo je nesporný nárok – čl. 3
- Zrušenie exequatur – R v ČŠ pôvodu je osvedčené ako EET (podmienky v čl. 6) sa vykoná bez vyhlásenia vykonateľnosti a bez možnosti namietať proti jeho uznaniu

IV. N o výživnom

R vydané v ČŠ, kt. je viazaný HP z 2007

- Rozhodnutie Rady uzavretí HP z 23.11.2007 o RP pre vyživovaciú povinnosť ES Ú.v.EÚ, L331/17 z 16.12.2009 mínus DN,UK a IR
- bez osobitného uznávacieho konania, bez možnosti namietať uznanie a bez vyhlásenia vykonateľnosti

R vydané v ČŠ, kt. nie je viazaný HP z 2007

- R z DN,UK a IR (nové) a tiež R uvedené v čl. 75 ods.2.
- Uznávajú sa po povinnom vyhlásení vykonateľnosti
- Vyhlásenie – automaticky po formálnych náležitostiach v čl. 28 do 30 dní
- Odvolanie len pre čl. 24

V. Uznanie rozhodcovských rozhodnutí

- Vylúčené z Bruselu I
- U a V cudzích RR a nálezov sa spravuje zák.č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení zmien a doplnkov
- súd príslušný na vydanie poverenia na výkon exekúcie na RR prihliadne, akoby išlo o slovenské RR-je exekučným titulom
- Účastník nemôže podať samostatný návrh na uznanie cudzieho RR
- Podmienky uznania -§ 53 zákona, ale Dohovor o UaVCRR (vyhl. č. 74/1959 Zb) má prednosť a ak existuje dvojstranná zmluva, tak tá má prednosť

VI. U a VR – dvojstranné zmluvy

- Treba do každej zmluvy nahliadnuť – rozdiely môžu byť v uznávaní statusových vecí, uznávanie RR, zasielanie žiadostí o UaVR.
- Vyžaduje sa uznanie cudzieho rozhodnutia slovenským súdom buď samostatným uznávacím konaním, alebo len prihliadnutím na cudzie rozhodnutie (statusové veci)
- Zoznam zmlúv – internet. Stránka MS SR:
<http://wwwold.justice.sk/wfn.aspx?pg=l5&htm=l7/medzDoh.htm>
- Napríklad Zmluva so ZSSR (SNŠ mínus Gruzínsko, Kirgizsko) –a/ statusové veci uznanie bez ďalšieho konania b/ majetkové R a súdom schválené zmiery a trestné rozhodnutia o náhrade škody

VI. U a VR – dvojstranné zmluvy–ZSSR - pokračovanie

- Návrh na VR podáva oprávnený buď priamo v cudzine príslušnému súdu, ktorý rozhodoval v merite → ministerský styk→OS alebo príslušnému slovenskému súdu, ak navrhovateľ má bydlisko alebo prechodný pobyt v SR (miesto výkonu)
- Súd poskytuje pomoc v súlade s § 62a ods.4 ZMPS, ak sa N podáva do cudziny
- VR o výživnom spolupracuje s Centrom pre medzinárodnú ochranu detí a mládeže

VI. U a VR – dvojstranné zmluvy–ZSSR, Juhoslávia !!!

- § 372m OSP – v konaniach o VR začatých do 31.8.2005 musí oprávnený v lehote 6 mesiacov od účinnosti novely (1.9.2005) podať návrh podľa osobitného zákona (označiť zvoleného exekútora).
- § 45 ods. 4 EP eliminuje „nebezpečný“ účinok § 372m OSP voči oprávneným v cudzine.
- Súd udelí poverenie na vykonanie exekúcie ex offo a súd určí exekútora

Zhrnutie - UaVR v ČŠ EÚ bez 2stranných zmlúv a ZMPS

Výkonu musí predchádzať
vyhlásenie vykonateľnosti

- BI – všetky R
- BII – všetky o rodičovských právach a povinnostiach okrem čl.41 a 42 /právo styku a poúnosové meritórne R/
- N o výživnom -len R z ČŠ, ktoré nie sú viazané HP o RP 2007 (DN,UK a IR) tiež R uvedené v čl. 75 ods.2.

Bez vyhlásenia vykonateľn.

- R z ČŠ EÚ vydané pred 1.5.2004 a R, na kt. sa nevzťahujú nariadenia a nevyžadujú uznanie osobitným výrokom podľa MZ a ZMPS

+ bez možnosti namietať uznanie

- EET, EPR,EK vo veciach s nízkou hodnotou sporu
- N o výživnom -len R z ČŠ viazaných HP o RP 2007